

[Undervisningsministeren]

af flere, det er også sagt ved andre lejligheder, at disse prognoser for læreruddannelsen jo aldrig har vist sig at holde. Jeg skal da medgive, at jeg også har set lærerbehovsprognoser gennem årene, som ikke har holdt.

Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at vi står i en helt anden situation, end vi gjorde i 1960'erne og i begyndelsen af 1970'erne. Da var vi i en vækstperiode, og kommunerne var, hvad jeg mener var en lykkelig ting, interesserede i at gøre deres folkeskole så god som muligt, og derfor steg ressourceforbruget meget kraftigt. Det er i øvrigt steget til og med sidste skoleår, som er det sidste år, vi har tal for, så der er tale om et stærkt stigende ressourceforbrug på dette område.

Nu står kommunerne, hvis vi skal se på det næste tiår, i den situation, at deres økonomiske vilkår er ændret. Det er henstillet til dem, at de dæmper stigningen i deres forbrug af ressourcer, og det vil give nogle helt andre stramninger på dette område i relation til øgning af forbrug, end vi har kendt tidligere. Derfor er der megen grund til at tro, at disse prognoser vil være meget realistiske.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at selv med den nedskæring, der nu er foretaget i optagelsen af uddannelsessøgende på seminarierne, vil vi omkring 1990 stå med en overproduktion af lærere på formentlig omkring 8.000. Så der skal være overordentlig megen usikkerhed i prognoserne, hvis det skal vise sig at være et problem, det, vi gør med nedsættelse af optagelsen på seminarierne.

Hr. Bertel Haarder var inde på spørgsmålet om forskningsstipendierne. Jeg gav i mit første indlæg, tror jeg, meget klart udtryk for, at jeg er meget lidt lykkelig for den besparelse. Jeg tror også, jeg gav udtryk for, at det helt klart er en besparelse, der kun skal ske i 1981. Disse stipendier vil blive retableret fra 1. januar 1982.

Der er over for uddannelsesinstitutionerne givet udtryk for, at der kan blive tale om en vis fleksibilitet i forholdet mellem kandidatstipendier og seniorstipendier. Der er også givet udtryk for, at hvis institutionerne kan finde besparelser på andre områder – og det er der institutioner der har sagt at de kan – så må de gerne overføre dem til stipendieområdet.

Fru Eva Møller havde nogle betragtninger om deltidslærerne. Jeg vil godt dertil sige, at

det er regeringens opfattelse, at det er rimeligt og rigtigt i videst muligt omfang at sikre hele stillinger. Jeg tror, det i enhver henseende er en fordel, og det giver også bedre arbejdsvilkår for de pågældende. Men når det er sagt, så vil jeg gerne føje til, at det inden for undervisningssektoren ikke kan og ikke skal undgås totalt at bruge deltidslærere. Der vil altid være fag, der i et eller andet omfang har brug for at få ekspertise udefra.

Fru Eva Møller talte store og gribende ord om langtidspanlægning for besparelser og især om alt det, regeringen og jeg i særdeleshed ikke havde gjort på dette område. Jeg må sige, at jeg ligesom finansministeren har svært ved at få dette til at rime med de konservatives spareforslag. De har nu lagt på bordet et forslag om, at der inden for alene det område, jeg repræsenterer, undervisningsområdet, skal spares 850 mill. kr. med ikrafttrædelse den 1. januar 1981. Dette er sket uden nogen form for specificering. Der er for dette beløb blot 3 hovedoverskrifter. Jeg vil kun tage ét eksempel frem: det er som en hovedoverskrift foreslået, at der skal spares 175 mill. kr. på anlæg på universiteterne i København, Odense og Århus. Jeg kan give fru Eva Møller den oplysning, at ¼ af dette beløb er der allerede indgået kontrakter om. Det vil simpelt hen sige, at følger man spareforslaget, så pådrager regeringen sig et erstatningsansvar.

Jeg kan i øvrigt være enig i, at det er nødvendigt at langtidspanlægge, men at erklære, at det overhovedet ikke er sket i denne forbindelse, og for nogle få dage siden at lægge uspecificerede 850 mill. kr.s besparelser på bordet med ikrafttrædelse om en måned, rimeligvis ikke helt.

Fru Ebba Strange var inde på spørgsmålet om vikarportionerne, og det var vel nok specielt vikarportionerne på Danmarks lærerhøjskole, der blev omtalt.

Danmarks lærerhøjskole har i dag – hvis jeg ikke husker fejl – 475 vikarportioner. Set i lyset af den samlede virksomhed, som Danmarks lærerhøjskole har, er det en forholdsvis ringe del af aktiviteten, der direkte er baseret på vikarportioner. Jeg vil også godt sige, at en løbende omlægning – og det er ikke noget, der er opstået nu, det er en løbende overvejelse, der foregår mellem undervisningsministeriet og Danmarks lærerhøjskole – af undervisningen til deltidskurser og til